

Porsgrunn Kommune Rådmannen

Arkivsak-dok.	16/10282-1
Saksbehandler	Aud Fleten

Saksgang	Møtedato
Eldrerådet	12.09.2016
Kommunalt samarbeidsråd for funksjonshemmede	12.09.2016
Utvalg for helse og omsorg	13.09.2016

Primærhelsetjenestemeldingen og Oppgavemeldingen - høring om endringer i helse- og omsorgslovgivningen

Rådmannens innstilling

Porsgrunn kommune oversender høring i samsvar med rådmannens saksutredning

Vedlegg:

Høringsnotat

Bakgrunn for saken:

Helse- og omsorgsdepartementet sender på høring forslag om en rekke endringer i helse- og omsorgstjenestelovgivningen.

Endringsforslagene er en del av departementets oppfølging av forslag i *Meld. St. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet* (heretter betegnet med kortformen "Primærhelsetjenestemeldingen"), som ble fremlagt 7. mai 2015.

I tillegg foreslås det enkelte lovendringer som ikke er omtalt i Primærhelsetjenestemeldingen.

Departementet viser også til Kommunal- og moderniseringsdepartementets høringsnotat av 1. juni 2016 hvor det foreslås lovendringer som inngår i gjennomføringen av kommunereformen. Regjeringen la 20. mars 2015 frem *Meld. St. 14 (2014-2015) Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner* (heretter også betegnet med kortformen "Oppgavemeldingen"). I stortingsmeldingen foreslås det å overføre til kommunene en rekke oppgaver på ulike samfunnsområder som i dag er tillagt fylkeskommunene, fylkesmennene og staten.

Saksutredning:

Administrasjonen har her fokusert på de endringene som vi med dagens kunnskap vurderer har størst betydning eller medfører de største endringene i både arbeidsformer og oppgavefordeling.

1. Krav om at kommunen må ha knyttet til seg lege, sykepleier, fysioterapeut, helsesøster og jordmor. Det tas sikte på at lovendringen skal tre i kraft 1. januar 2018.
Krav om at kommunen må ha psykolog, ergoterapeut og tannlege knyttet til seg. Disse lovendringene skal etter planen tre i kraft først fra 1. januar 2020.

Rådmannen støtter departementets vurdering av at rett kompetanse i den kommunale helse- og omsorgstjenesten er grunnleggende for å kunne yte nødvendige og forsvarlige tjenester. Om visse kompetansekrav fremgår i lov, bør dette følges opp gjennom virkemidler som økt rekruttering, like lønns- og arbeidsvilkår på tvers av forvaltningsnivå. Dette vil gi en mer likeverdighet i arbeidet med rekruttering, spesielt når det gjelder den mest spesialiserte kompetansen.

Porsgrunn kommune mener også at det må ligge innenfor kommunenes styring å bestemme størrelse på stillinger og eventuelt samarbeid med andre kommuner. Psykologtjenesten bør være et lavterskeltilbud knytt sammen med den øvrige helse- og omsorgstjenesten.

Høringsnotatet omhandler også krav til ledelse i helse og omsorgssektoren, krav til styringssystemer, kvalitetskontroll mm. Selv om det ikke kommer lov-endring på dette området mener rådmannen at det må gis økonomisk støtte til å gjennomføre nødvendige lederopplæringer for ledere innen helse- og omsorgstjenesten. Støtten bør være minst på nivå med det som er gitt innen «Rektorskolen».

2. Tannhelsetjenester fra fylkeskommunene til kommunene.

Rådmannen mener at det er positivt at tannhelsetjenesten inngår i det totale helsetjenestetilbudet, og ser klare forbedringsområder i koordinering av tilbud på tvers av dagens forvaltningsnivå. Rådmannen ser likevel ikke umiddelbare fordeler med en overføring av tannhelsetjenesten. Dersom oppgaven blir overført til kommunene må det sikres at ressursene til dette er tilstrekkelige, og at dagens tilbud ikke forringes når det gjelder tilbudet til befolkningen.

4. Lovfesting av at kommunen skal ha veiledningsplikt overfor spesialisthelsetjenesten på tilsvarende måte som spesialisthelsetjenesten har overfor kommunene. Rådmannen støtter departementets forslag om at den kommunale helse- og omsorgstjenestens veiledningsplikt overfor spesialisthelsetjenesten tas inn i helse- og omsorgstjenesteloven. Likelydende lovverk underbygger at spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten er likeverdige parter i samhandlingen.

5. Tydeliggjøring av kommunens ansvar for pasient-, bruker- og pårørendeopplæring. Rådmannen er enig i forslaget om å endre helse- og omsorgslovens formålsparagraf til «å sikre nødvendig opplæring av pasient, bruker og pårørende».

Departementet sin påstand om at «dette er en tydeliggjøring av allerede gjeldende rett og endringen vil derfor ikke innebære vesentlige administrative eller økonomiske konsekvenser for kommunene», er vi sterkt uenige i. Det er i økende grad fra sentrale helsemyndigheter blitt tydeliggjort som et innsatsområde kommunene skal prioritere, men uten at det følger midler med til dette. Ansvarsplassering for opplærings- og mestringsarbeidet er ulikt mellom kommunen og fordelt på ulike tjenester. For å forsterke dette arbeidet må ansvaret blir mer tydeliggjort og det vil trolig få vesentlige organisatoriske og økonomiske konsekvenser.

6. Etablering av en forsøksordning hvor kommuner kan få ansvar for å drifte distriktpsikiatriske sentre (DPS).

Rådmannen ser formålet i departementets forslag om å etablere en forsøksordning hvor kommunene får ansvar for å drifte distriktpsikiatriske sentre som positivt. Dette kan medføre en mer helhetlig tjeneste for mennesker med psykisk lidelse. Forsøksordningen kan også bidra til å tydeliggjøre grenseoppganger mellom forvaltningsnivåene.

Det er likevel noen forhold som gjør denne forsøksordningen betenkelig: Departementet foreslår at det regionale helseforetaket beholder «sørge for ansvaret» og kommunen har driftsansvaret. Å skille mellom overordnet ansvar for tilbudet og ansvar for drift anses for svært krevende, og en eventuell forsøksordning bør derfor samles i en styringslinje.

7. Tydeliggjøring av kontaktlegeordningen for alle helseinstitusjoner som omfattes av spesialisthelsetjenesteloven.

Rådmannen er enig i forslaget til endring i spesialisthelsetjenesteloven, slik at det blir et krav til alle helseinstitusjoner i spesialisthelsetjenesten å oppnevne en kontaktlege for pasienter med omfattende og langvarig behov for sykehus tjenester.

En overføring av ansvar fra helseforetakene til hver enkelt institusjon vil forhåpentligvis bidra til at det blir lettere å få ordningen til å fungere i hele landet og at oppfølgingen av hver enkelt pasient blir bedre og mer effektiv.

Rådmannens vurdering og konklusjon

Det svært omfattende høringsnotatet tydeliggjør både pågående endringer og endringer noe framover i tid. I rådmannens saksutredning er det noen forhold som er blitt vektlagt, og det er

forsøkt å belyse også noen virkemidler som vil være nødvendige for å få realisert intensjonene i lovverket.

Porsgrunn kommune har vedtatt overordnet planstrategi, og arbeidet med revisjon av Omsorgsplanen (seinere «helse-og omsorgsplan») blir igangsatt høsten 2016.

Primærhelsetjenestemeldingen og Oppgavemeldingen vil både kunne påvirke innholdet eller integreres i arbeidet med planen.

Det er ikke i denne fasen mulig å identifisere økonomiske konsekvenser av forslagene, men etter rådmannens vurdering må det forutsettes nødvendige overføringer for å ta et stadig større ansvar. Økonomiske overføringer må være konkrete og langsiktige.

Rådmannen foreslå at saksframstillingen oversendes som kommunens høringssvar.